

Fortid og Nutid

Marts 1997 . hefte 1 . side 1

Tidsskrift for kulturhistorie og lokalhistorie
Udgivet af Dansk historisk Fællesråd

Indhold

Claus Eskild Andersen: Militærtjeneste som trussel? En undersøgelse af fritagelse for udskrivning til den danske hær 1750-1800	3
Charlotte Steinmark: Computeren i historieforskningen	25
Paul G. Ørberg: Fra landsting til landsoverret. Retsreformen i 1805	50

Debatanmeldelse

Jens Chr. V. Johansen: Om udgivelse af retsmateriale (De Hamborgske Domme 1545-1578 I-III)	61
--	----

Øvrige anmeldelser

Arv och aner. Årsbok för Riksarkivet och Landsarkiven 1996 (Sigurd Rambusch)	66
Nina Fabricius: Landet med de store gårde (Inge Bundsgaard)	66
Bodil Hansen: Hr. Michel – og alle de andre. 850 år af Ørslevkloster sogns historie (Annette Østergaard Schultz)	68
Søren Ehlers og Henrik Zip Sane: Lokalhistorie uden grænser. Festskrift Til Anders Friedrichsen 28. marts 1996 (Inge Bundsgaard)	69

Notitser

Henrik M. Jansen og Otto Jonassen: Fattiggården. Træk af fattigforsorgens historie i Svendborg	71
Elly Nielsen: Sådan blev det så. Et stedbarns beretning om børneopdragelse 1911-1930. Erindringsserien »Folk fortæller«	71
Henrik Gjøde Nielsen: Dengang i Viborg - Hjørner af byens og egnens historie	71
Leif Rasmussen: Georg sagde: »Hug en kage!«. Livet i et københavnsk arbejderhjem omkring 2. verdenskrig	72
Poul Kjeldgaard: Student i fyrrerne	72
Veronika Eisermann og Hans Wilhelm Schwarz: Archive in Schleswig-Holstein	72
Peter Henningsen: Nøgne og brødløse – om Store Egholm	73

Indholdsfortegnelse

Indholdsfortegnelse 1996	77
--------------------------------	----

Forsiden: Tegning af Nørrejyske nationale infanteriregiments uniformer 21.9.1758. Landetaten: Krigskancelliet. Andre bøger og akter ang. forretningsgangen. Foto: Tage Ludvigsen. Rigsarkivet. Se Claus Eskild Andersen artikel i dette nummer.

Indhold

Grethe Banggaard: Menneskelig springflod og kommunal økonomi. Metodiske overvejelser ved undersøgelser af levevilkårene for den danske landbounderklasse i første halvdel af 1800-tallet.....	83
Gesa Snell: Tyskere i Danmark - identitetskonflikt i 1864	106
Debat	
Sidsel Eriksen: Om tolkningen af de tidlige skandinaviske vækkelser. Debatanmeldelse af Hanne Sanders: Bondevækkel- se og sekularisering. En prote- stantisk folkelig kultur i Dan- mark og Sverige 1820-1850.	130
Anmeldelser	
Else Roesdahl og Preben Meu- lengracht Sørensen, red.: The Waking of Angatyr.....	140
The Scandinavian past in Euro- pean culture (Vibe Ødegaard) ..	142
Viggo Petersen: Nøvling kirke (Henrik Gjøde Nielsen).....	142
Viggo Petersen: Volsted kirke (Henrik Gjøde Nielsen)	
Viggo Petersen: Dall kirke (Hen- rik Gjøde Nielsen).....	142
Viggo Petersen: Sønderholm kir- ke (Henrik Gjøde Nielsen).....	142
Verner Bruhn: En by bliver til. Esbjergs historie 2, 1810-1910 (Peter Dragsbo)	143
Ebba Waaben: Christian 4.s sal- peterværker (Hans Bjørn)	144
Palle Uhd Jepsen: Harpuner i Arktis. Hvalfangst ved Sval- bard i 1600-årene (Hans Bjørn)	146
Ib Gejl, red.: Århus. Byens histo- rie 4, 1945-1995 (Casper Jør- gensen).....	147
Hans Schultz Hansen: Det søn- derjyske landbrugs historie 1830-1993 (Flemming Just).....	148
Lars K. Christensen: Smedesvend og friherre. Maskinarbejde og arbejdskultur i København 1890-1914 (Frank Allan Ras- mussen)	149

Forsiden: Maleri af Christen Dalsgaard fra 1856: "To mormoner er paa deres Vandring kommet ind i et tømmerhus paa Landet, hvor de ved Prædiken og ved Fremvisning af deres Sekts Skrifter søger at vinde nye Tilhængere". Foto: Statens Museum for Kunst. Se Sidsel Eriksens debatanmeldelse i dette nummer. (T.v.: Tegning af Nørrejske nationale infanteriregiments uniformer 21.9.1758. Foto: Tage Ludvigsen. Rigsarkivet. Se hefte 1).

Indhold

- Erik Helmer Pedersen: Dansk lokalhistorie i mands minde. En historiografisk skitse 155

Debat

- Henrik Harnow og Frank Allan Rasmussen: Det moderne projekt. Debatanmeldelse af Dan Chr. Christensen: Det Moderne projekt. Teknik og kultur i Danmark 1750-(1814)-1850 218

Anmeldelser

- Ning de Coninck-Smith, Mogens Rüdiger og Morten Thing, red.: Historiens Kultur: Fortælling, kritik, metode. Tilegnet Niels Finn Christiansen (Claus Møller Jørgensen) 232
- Bernard Eric Jensen, Carsten Tange Nielsen og Torben Weinreich, red.: Erindringens og glemslens politik (Carsten Madsen) 233
- Holger Rasmussen: Lønligt Liv er Lykkeligt. Bernard Olsen som kulturhistoriker (Helga Mohr) . 234

Forsiden: Et udvalg af den lokalhistoriske litteratur 1992. Foto: Forsiden af *Journalen* 2, maj 1993. Se Erik Helmer Pedersens artikel i dette nummer. (Øverst t.v.: Tegning af Nørrejske nationale infanteriregiments uniformer 21.9.1758. Foto: Tage Ludvigsen. Rigsarkivet. Se hefte 1 – Øverst t.h.: Maleri af Christen Dalsgaard fra 1856: »To mormoner... i et tømmerhus paa Landet, hvor de ved Prædiken og ved Fremvisning af deres Sekts Skrifter søger at vinde nye Tilhængere«. Foto: Statens Museum for Kunst. Se hefte 2)

Indhold

Sebastian Olden-Jørgensen: At vi maa frygte dig af idel kjærlighed – magtudøvelse og magtiscenesættelse under den ældre danske enevælde	239	gamle Lillebæltsbro 1925-1935 (Steen Ousager).....	304
John T. Lauridsen: På kant med loven. Bogforbud, bogbeslaglæggelser og -klausuleringer i Danmark gennem 300 år	254	Hans Thomsen: Bording kirke og sogn (Henrik Gjøde Nielsen)	305
Debat		Peder Høgh: Ulsted Kirke (Henrik Gjøde Nielsen)	306
Harriet M. Hansen: Folketællinger og folketal. Omkring folketællingen i Middelfart 1787	289	Jørgen Barfod: Niels Juels flåde (Tommy P. Christensen).....	307
Henrik Gjøde Nielsen: En ny periode i dansk stationsbyforskning. En debatanmeldelse af Henrik Zip Sane: Stationsbyborgeren.....	298	Karsten Kjer Michaelsen: Danskerne på Prærien – En beretning om Dannebrog, Dannevirke og Nysted i Howard County, Nebraska, USA (Niels Peter Stilling).....	308
Anmeldelser		Steen Bo Frandsen: Opdagelsen af Jylland. Den regionale dimension i Danmarkshistorien (Karl Peder Pedersen).....	310
Michael Hertz: Et ministerium finder sin form. Landbrugsministeriet 1896-1923 (Flemming Just)	304	Rettelse	312
Sanne Juhler Hansen og John Juhler Hansen: Et eventyr i stål og beton. Bygningen af den		Meddelelser	
		Dansk Historisk Fællesråds repræsentantskabsmøde 1997	313
		Dansk Historisk Fællesråds resultatopgørelse 1996	319
		Dansk Historisk Fællesråds budget 1997	323
		Kontrakt mellem Kort & Matrikelstyrelsen og Dansk Historisk Fællesråd	325
		Meddelelse fra redaktionen	328

Forsiden: Christian V's salving 1671. Maleri af Peder Andersen eller Anton van Steenwinckel. Foto: De danske kongers kronologiske samling, Rosenborg. Se Sebastian Olden-Jørgensens artikel i dette nummer. (Øverst t.v.: Tegning af Nørrejske nationale infanteriregiments uniformer 21.9.1758. Foto: Tage Ludvigsen. Rigsarkivet. Se hefte 1 – Øverst t.h.: Maleri af Christen Dalsgaard fra 1856: »To mormoner...i et tømmerhus paa Landet, hvor de ved Prædiken og ved Fremvisning af deres Sekts Skrifter søger at vinde nye Tilhængere». Foto: Statens Museum for Kunst. Se hefte 2 – Nederst t.v.: Et udvalg af den lokalhistoriske litteratur 1992. Foto: Forsiden af *Journalen* 2, maj 1993).